

מסורת הש"ס

(א) תרומות פ"ד מ"ו, (ב) חולין ג. ונחם איתא המניה עובד כוכבי' בחטותו וישראל יולא ונכנס מותר], (ג) גיר' ערוך דלפסקי פירוש כל עץ שמנים בו כלי של יין וכן גירסת הרב מברטנורא], (ד) חגיגה כ: [ע"ש ותוספתא דטהרות פ"ו ה"ו], (ה) רש"א אצל מין זמניו במשהו חוק מחמץ דאפי' בשאינו מינו מוקמינן, (ו) [ג'ל ידים פ"ד מ"ו], (ז) [שהלות פ"א מ"ז ע"י מעלה טז: וזנה מג:], (ח) ר"ש א',

גליון הש"ס

רש"י ד"ה אימרטויי וכו' בבבבבשה. ע' יצמות דף קד ע"ב תוס' ד"ה משהו:

הגהות הב"ח

(א) במשנה עובד כוכבים שהיה מעביר לישראל כנ"ל ותיבת עם נחמק: (ב) שם ונכנס למדינה: (ג) שם אפי"ם שיוצא ונכנס: (ד) גב' הפליג מהן (יותר ממיל) תח"מ וז"צ ואלאפי' ואלאפי"י והמכ"ס גורסים כדי מיל: (ה) שם אמר רבי יצחק נבפחא רשא' במטהר: (ו) רש"י ד"ה ה"ג וכן וכו' דמין בשאינו מינו בששים אבל מין במינו במשהו הורץ מחמץ דאפילו בשאינו מינו מוקמינן בפסחים להלכתא במשהו כנ"ל: (ז) ד"ה מאי שנא וכו' הא קא חזינא להו דנגעו דקטני: (ח) תוס' ד"ה איבעיא וכו' או דילמא מעט הווא שבח השקן: (ט) ד"ה סבר וכו' דתרומה נינהו מ"מ כשהא' בקדשה: (י) ד"ה היכי דמי וכו' דלדרכה מדקתני סיפא ואם הודיעו שהווא מפליג אסור וכו' מדמני בחוקת המשתמר דאי כ"ל כגון שלא הודיעו וכו' שאף שלאי הודיעו: (ב) ד"ה מאי שנא וכו' דמ"מ ליחסר ולא דמי:

לעזי רש"י

משנזיי"ר [מישנזיי"ר], ארון כלים.

מוסף רש"י

אע"פ שיצא ונכנס מותר. מסתפי עובד כוכבים דלמא אחי ישראל ולא נגע (וחולין ג.). הרי שהיו חמוריו ופועליו. עמי הארץ, טעונין טהורות. כגון יין חציות של חסם והן אינן טוענין בתוכן וכלי חסם אינו מיטמא מגזב, אפילו בוי טהורותיו טהורות. ואין חוששין שמה נגע, דכיון דלא הודיען שהוא מפליג, כל שעתא סביר השתא אחי (ותיגבה ב:).

השוכר את הפועל

נפל לגו חלא מאי. מי אמרינן החומץ טעמו קשה ואין השרך מפיוג לתת בו טעם: **אימרטויי אימרטע**. לחתיכות דקות קטנות ושרך איסורו * כעדשה כטומאתו וחיישינן דלמא בזעל חתיכות שרך צהדי חומץ: **בחמשין**. כיון דחומץ טעמו קשה לא צעי שמין לצטוליה דאפילו בחמשין לא יהיצי ציה

טעמא: ה"ג וכן **כל איסור שצורה**.

בששים. וכן הלכה רווחת בישראל דמין בשאינו מינו בששים (א) (ב) חוק מחמץ אצל מין זמניו מוקמינן בפסחים (דף ג.) הלכתא במשהו כרז וטעמא משום דכל איסורין שצורה מין זמניו במשהו כרז ובחמץ גזירה שאינו מינו אטו מינו: **בתנאי' אס היב בחוקת המשומר**. מפרש בגמרא שאע"פ שהפליג ישראל מן העובד כוכבים מיל אס לא הודיעו שהוא מפליג מותר למירתת עובד כוכבים כל שעתא השתא אחי: ואס הודיעו **שמפליג** שמתרחק וחציות סתומות היו: **שיעורו כנדי שיסחוס ויססוס ויגוצ**. אס שהה כדי שיקוצ העובד כוכבים נקצ במגופת החצית ויחזור ויסתוס הנקצ ותיבש הסמימה אסור: **רשב"ג אומר**. אינו נאסר אלא עד שיטאח כדי שיפתח את כל מגופת החצית וא"א לנוטלה שלא תשבר כולה: **ויגוף**. ויעשה מגופה אחרת חדשה: ו**סיגוצ**. ותיבש אצל לשתימת חור לא חששו משום דמינכרא. וסתוס לשון שסוס העין (במדבר כד) עין פתוחה דשפיר חזי: **המניה יינו בקרון או כפסינע**. עס העובד כוכבים: **ובלן**. ישראל צקפנדריא דרך קצרה: **ונכנס למדינה ורחץ**. במרחץ מותר

כיון דעובד כוכבים לא ידע דשהי מרתת ולא נגע: **דולצקי**. משנזיי"ר: **מה שעל השולחן אסור**. דמימר אמר עובד כוכבים זה ישראל זה זמנני לאכול ולשתות ונגע: **שעל הדולצקי מותר**. דאין מוכן לסעודה זו: ואס **אמר לו הוי מווג וסופא**. הואיל וחיזק את ידיו ברשות במקלפת סמכא דעתיה ונגע בכוליה: **חציות פסוחות**. שצצית אסורות: **סתומות מותרות**. עד שיטאח שיפתח ויגוף ויגוצ וסתמא כרצן שמעון מדלא קתני שיסחוס: **גב' מאי שנא רישא ומאי שנא סיפא**. הא קא (א) חזו להו דנגע דקתני טעונין טהרות והני לאו חציות נינהו שיהו סתומות: **במטהר חמוריו**. שהטבילן ומנגען טהור: **על מגע חצירו**. הפוגע בו בדרך ולא נטהר לכך: **רישא נמי**. כיון שהפליג איכא למיחש הכי: צבא

אוסרין במשהו כדקאמר לעיל (דף סו.) תבלין של שלשה שמות אסור ומלטרף כו': **שייער** בחצ"א בחמשין. מימה מ"ש דלעיל רואה להחמיר בו אפילו יותר מס' וק' וכאן מיקל בו וי"ל משום דקסבר דנחלא לא אשבח כ"כ כמו בשיכרא: **אידי' ואידר'** פי' בשיכרא וביי' דמי בחוקת המשתמר

ברדתנ' הרי שהיו חמוריו בוי'. דמתוקמא צבא להס דרך עקלתון וה"ג הכא כגון שיבא לו דרך עקלתון ותימה מאי צעי היכי דמי ואס מדקתני סיפא ואס הודיעו שהוא מפליג מכלל דרישא צלא הודיעו שמפליג והיינו חוקת המשתמר דידיה וי"ל דלדרכה מדקתני סיפא ואס

הודיעו (י) אסור משמע ליה דא"כ רישא דתני בחוקת המשתמר היינו שימור חשיב טפי מלא הודיעו שמפליג מדמני בחוקת המשתמר ואי ר"ל כגון (י) [שלח] שהודיעו שמפליג לישתוק מלישנא דבחוקת המשתמר ומכללא דסיפא שמעינן ליה אלא ודאי צא לומר שאף לא הודיעו שמפליג יש לחוש בצבר כיון שרואהו העובד כוכבים שמתרחק ומדע דלרץ שס חוקת שימור אחר וקצעי מאי הוי ומשני דרתניא כוי' כגון שיוכל לצא עליו דרך עקלתון: **במאי שנא רישא ובמאי שנא סיפא**. פי' דרישא אמאי לא הוי טהרותיו טמאים כמו בקיפא וא"ת לישני ליה דרישא מיירי צלא הודיעו שהפליג ולכן שרי דרתניא אס הניחו בחוקת המשתמר מותר והיינו כשלא הודיעו שהפליג ומיזך רש"י דלא דמי למתני' דהא מיירי בטהרות כגון פירות שהוא מחזיק בידיו וגוצה צהס צכל שעה ולכן פריך דאין לחלק ומ"מ קשה דלוקמא בחציות ולא תקשי מידי דהא טהרות משמע נמי בחציות ועוד קשה דאי מיירי כמו שפירש הקונטרס א"כ לא הוה ליה לנמסרן מרישא לסיפא אלא הוה ליה לנמסרן מרישא מיניה וציה צהדיא מ"ט דרישא טהרותיו טהורות כיון שהוא מחזיק בו וגוצה צהס כדפ"ה לכ"ג לר"י דלעולם מיירי בחציות מיהו בפסוחות שקל ליגע צהן לכך לא מצי לשנויי צלא הודיעו שהפליג (ב) מ"מ ליחסר ולא דמי למתני' דשרי גבי יין צלא הודיעו שהפליג דמתני' מיירי בחציות סתומות וא"ת אכתי לוקמא בסתומות כמו מתני' ולא תקשה רישא לסיפא וי"ל דעל כרחך לא מיתוקמא צרייתא בסתומות מדקתני כיון שנתעלמו ממנו טהרותיו טמאות ואי בסתומות הא צעינן כדי שיסחוס ויסתוס ויגוצ אף בהודעה שהפליג דקתני במתניתין:

השוכר את המישי עבודה זרה סמ.

דאף צשאר שרצים פגס מותר אי משום דאשצוחי קמשצח וא"ת וליפשוט ליה טעמיה דרצ מההיא דפ"ק דחולין (דף ס: וסס ד"ה השוחט) השוחט צסקין של עובדי כוכבים רצ אמר קולף ושמואל אמר מדיח ואע"ג דסתס כלי עובדי כוכבים אינס בני יומן דהשתא הוי לפגס וי"ל דהתס מיירי צידוע שנשמתשו בו ציוס א"י התס טעמא משום שמנונית דאיסור הנדצק צדופני הסקין שהוא צעין והוי לשצח גס כשאינו צן יומנו וא"ת מאי קאמר הכא לא ידענא אי אשצוחי משצח ליטעמיה קפילא ארמאה וי"ל דשמא עכצרא צשיכרא מחזק את השכר ומחמלו והשתא כשנתחזק השכר אין ידוע אס מחמת השכר עצמו וקו"ל כרצא דאמר נותן טעס לפגס מותר אף צשרצים ונפקא מינה דכשאינו צת יומנו ויולא צו מותר אף צשרצים: **איבעיא** דהו נפצי לבו צאא בוי'. וא"ת מ"ס משאר איסורין כמו צשיכרא וי"ל משום דלחא חזק מאד ואגב חורפיה נותן טעס לשצח כמו גבי חילמית או דלמא מעט (יח) השרך נגד המשקה וא"כ אין לנו לאסור כל כך ולכן היה שואל מה יהיה ממנו: **ההוא** אימרטויי אימרטב. יש לתמוה עכשיו היזק אנו אובלים בדש צצוריס והלא רגלי הדצוריס מעורצים צדצש ואף על גב דהוי פגס מ"מ השרך עצמו דאיפגס מיתסר לכ"ע לכ"י לר"ת דודאי רגלי הדצוריס כיון דעצמות צעלמא נינהו מותריס דהא העצמות טהוריס דתנן צצמ' (י) (טהרות פ"א) עצמות החמור טהרות ורגלי הדצוריס עצמות החמור והא דאמר' (י) אצריס אין להס שיעור אפילו פחות מכית מן המת ופחות מכעדשה מן השרך היינו לענין טומאה וכגון דאיכא צשר עלויה הא לאו הכי טהורין ולענין אכילה שפיר דמי: **סבר** לשעורי בק"א אמר לא גרע מתרומה בוי'. תימה נהי דתרומה נינהו (יב) כשהוא צקדרה בצבר לא צטלה צס' כדאמר פרק גיד הנשה (חולין דף טז.) קדירה שצשל צה תרומה לא יצשל צה חולין ואס צשל צצני' וי"ל דס"ל כיון שטעמו חזק צשכר יש לדמותו לתרומה לדצר יצש וא"ת אמאי לא צטיל צאחד ומאחיס כמו ערלה וכלאי הכרס וי"ל דשאי התס משום דהוו איסור הנאה לכן לא ילפינן מיניה שריס דשרוי דהנאה

אצל תרומה שרי צהנאה: **בתב"ל'ין ופ"פ"ל'ין ד"א במי"א מעמייהו**. לא צס' ולא צק' שהרי מעט תבלין נותן טעס בקדרה גדולה אצל אין לומר דלא צטיל כלל דהא צהדי נותן טעס חשצנין ליה ולא צהדי להחמיר בו אפילו יותר מס' וק' וכאן מיקל בו וי"ל משום דקסבר דנחלא לא אשבח כ"כ כמו בשיכרא: **אידי' ואידר'** פי' בשיכרא וביי' דמי בחוקת המשתמר ברדתנ' הרי שהיו חמוריו בוי'. דמתוקמא צבא להס דרך עקלתון וה"ג הכא כגון שיבא לו דרך עקלתון ותימה מאי צעי היכי דמי ואס מדקתני סיפא ואס הודיעו שהוא מפליג מכלל דרישא צלא הודיעו שמפליג והיינו חוקת המשתמר דידיה וי"ל דלדרכה מדקתני סיפא ואס הודיעו (י) אסור משמע ליה דא"כ רישא דתני בחוקת המשתמר היינו שימור חשיב טפי מלא הודיעו שמפליג מדמני בחוקת המשתמר ואי ר"ל כגון (י) [שלח] שהודיעו שמפליג לישתוק מלישנא דבחוקת המשתמר ומכללא דסיפא שמעינן ליה אלא ודאי צא לומר שאף לא הודיעו שמפליג יש לחוש בצבר כיון שרואהו העובד כוכבים שמתרחק ומדע דלרץ שס חוקת שימור אחר וקצעי מאי הוי ומשני דרתניא כוי' כגון שיוכל לצא עליו דרך עקלתון: **במאי שנא רישא ובמאי שנא סיפא**. פי' דרישא אמאי לא הוי טהרותיו טמאים כמו בקיפא וא"ת לישני ליה דרישא מיירי צלא הודיעו שהפליג ולכן שרי דרתניא אס הניחו בחוקת המשתמר מותר והיינו כשלא הודיעו שהפליג ומיזך רש"י דלא דמי למתני' דהא מיירי בטהרות כגון פירות שהוא מחזיק בידיו וגוצה צהס צכל שעה ולכן פריך דאין לחלק ומ"מ קשה דלוקמא בחציות ולא תקשי מידי דהא טהרות משמע נמי בחציות ועוד קשה דאי מיירי כמו שפירש הקונטרס א"כ לא הוה ליה לנמסרן מרישא לסיפא אלא הוה ליה לנמסרן מרישא מיניה וציה צהדיא מ"ט דרישא טהרותיו טהורות כיון שהוא מחזיק בו וגוצה צהס כדפ"ה לכ"ג לר"י דלעולם מיירי בחציות מיהו בפסוחות שקל ליגע צהן לכך לא מצי לשנויי צלא הודיעו שהפליג (ב) מ"מ ליחסר ולא דמי למתני' דשרי גבי יין צלא הודיעו שהפליג דמתני' מיירי בחציות סתומות וא"ת אכתי לוקמא בסתומות כמו מתני' ולא תקשה רישא לסיפא וי"ל דעל כרחך לא מיתוקמא צרייתא בסתומות מדקתני כיון שנתעלמו ממנו טהרותיו טמאות ואי בסתומות הא צעינן כדי שיסחוס ויסתוס ויגוצ אף בהודעה שהפליג דקתני במתניתין:

היה

א [ומי' פיי"ג מהל' תרומות הל' א]:
עב ב מי' פט"ו מהל' מאכלות אסורות הלכה לא סמג לאוין קמא תוס"ע י"ד סי' קד סעיף א:
עב ג מי' שס הל' ו סמג שס תוס"ע י"ד סי' נח סעיף א:
עד ד ה ו ז מי' שס פיי"ב הלכה טז ח סמג לאוין רמח תוס"ע י"ד סי' קכט ס"א:
עז ה ט מי' שס הלכה יח תוס"ע שס סעי' ז:
עז י מי' פיי"ג מהל' משכב ומנוש הלכה ה וע"ש צכ"מ: